

Čini dobro i budi pripravan da ti se vrati zlim

**Razgovor s fra Dominikom Nedjeljkom Sliškovićem,
župnikom župe Rođenja Isusova u Zagrebu na Kajzerici (1990-2009)**

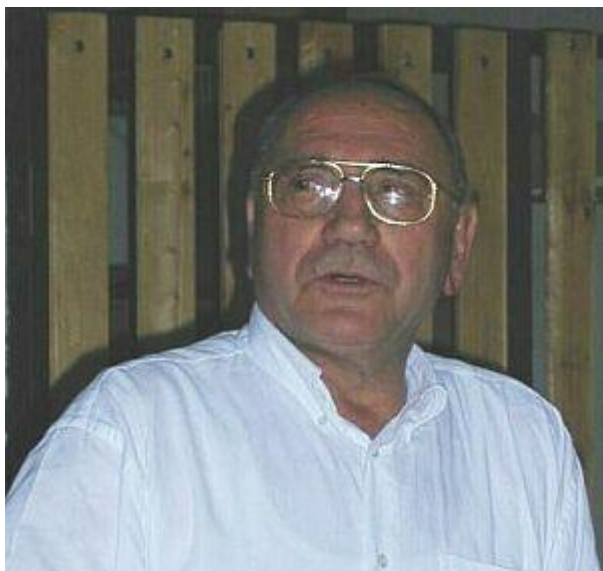
Vrijeme razgovora: prosinac 2003.

Autor: zupa-svkriz.hr

Fra Nedjeljko Dominik Slišković, krsnim imenom Zdenko, rođen je 31. listopada 1937. u mjestu Mokro dva-tri kilometra od širokobriješke crkve. Tu je završio tri i pol razreda osnovne škole. Godine 1947. u njihovu su kuću naseljeni Srbi iz istočne Hercegovine, pa mali Nedjeljko s roditeljima traži novi dom. Odselili su se u Širokobriješki konvikt, a potom su otac, majka i šestero djece otišli u Srijem, u Šarengrad, gdje im je živio ujak i druga rodbina. Pola godine potom Nedjeljko odlazi u Ilok u školu, tu je završio malu maturu. Godine 1951. došao je u Zagreb, u gimnaziju. Godine 1964. završio je teološki fakultet u Zagrebu i zaređen za svećenika. Godinu dana službovao je u Cerniku kao zamjenik magistra novaka, potom putuje na studij u Švicarsku 1965. godine. Studira filozofiju i pedagogiju. Završivši studij 1969. imenovan je odgojiteljem magistra bogoslova na Kaptolu 9. Godine 1972. postaje zamjenikom provincijala. Smrću pokojnog fra Zorislava Lajoša, koji je bio povjerenikom za gradnju sigetske crkve, uprava provincije Svetog Ćirila i Metoda određuje da preuzme njegovu dužnost. Tako je 16 godina krstarilo Europom i Amerikom skupljajući milodare za gradnju crkve. Godine 1986. napokon je crkva dobila trajnu uporabnu dozvolu, a to nije bilo lako u komunističko vrijeme.

Od tada fra Nedjeljko radi na drugom području. Imenovan je župnim vikarom u Sigetu. Godine 1986. osniva Zajednicu Kažotić koja već 1987. započinje svoje djelovanje u Njemačkoj u Ludwigshafenu, u domu za bolesnike oboljele od multiple skleroze. Trsi se oko Kažotićeve kanonizacije. Kao predsjednik Odbora za širenje, štovanja i kanonizaciju Blaženog Augustina Kažotića od 1990. u maloj župi u naselju Kajzerica, kao župnik, pokušava organizirati Zajednicu koja će se brinuti za bolesnike oboljele od multiple skleroze grada Zagreba. Udruga ima 250 članova. Kao što je blaženi Augustin Kažotić, redovnik i biskup iz 13. stoljeća, rekao kako se za čovjeka treba brinuti u njegovoj cjelini, za njegovo tijelo, dušu i za duh, tako i istoimena zajednica pod vodstvom fra Nedjeljka brine o tim bolesnicima. Dovodi im liječnike specijaliste da im govore o zdravlju tijela, potom ljude koji se razumiju u psihologiju i ostalo što je potrebno bolesnicima koji mogu pasti u depresiju da ih podignu. Fra Nedjeljko, pak, kao svećenik pruža pomoć svojim štitičenicima u duhovnim potrebama. Svoju kapelansku dužnost od 1986. obavlja u Sigetu, a sada je, kako reče, "pukim slučajem" i gvardijan samostanske zajednice i rektor crkve Svetoga Križa. Osim toga puno je pridonio osnutku Radio Marije, prvog vjerskog radija u Hrvata. Bio je i njenim prvim glavnim i odgovornim urednikom.

Ostvarili ste san svakog svećenika, sudjelovali ste u gradnji crkve koju povjesničari umjetnosti smatraju najvrednijim suvremenim spomenikom sakralne umjetnosti u nas. Kako je dječak koji ima stravično iskustvo sudbine širokobrijeških pobijenih fratara 1945. odlučio kročiti njihovim mučeničkim putom i pristupiti franjevačkom redu?

Svaki od dječaka, mladića, može se sjetiti kad i gdje je Bog bacio klicu i pozvao ga u svećenički ili redovnički

stalež. To je kao zrno bačeno u tvoju dušu koje možeš uzgajati, a možeš učiniti i da ne urodi. Bilo mi je samo osam godina kad je pobijeno tih trideset fratara na Širokom Brijegu, među njima su četiri moja rođaka i tog se dana sjećam vrlo dobro.

Sjećam se i ranijih dana kad su upravo partizani pred našom kućom klali tuđu živad, kuhali što god su oteli. Mati je morala noću nositi ranjenike, pa nas je skrivala u hambare za žito i sir. Sjećam se tog jutra kad su vikali: "Pao je Široki Brijeg!", a nije što imalo pasti, jer su se Nijemci i Talijani povukli nekoliko dana ranije, kako bi osigurali prolaz dolinom Neretve da bi se njihove jedinice mogle povući. Partizani su upali u našu kućicu, otvorili su hambare i nas za uši iz njih izvukli. Noževima su probijali slike Srca Isusova, Srca Marijina... Pitali su gdje nam je otac, gdje nam je majka. Pravo nismo znali gdje nam je otac, majku su odveli da nosi njihove ranjenike. Bilo mi je osam, a najstarijem bratu deset godina. Šestoro nas je bilo. Otac se vratio.

U Širokom Brijegu slušali smo velike propovjednike, bila je to gimnazija na kojoj su predavali profesori koji su gotovo svi bili doktori znanosti. Hercegovački franjevci

kvalitetno su školovali svoje redovnike u Europi i Americi. Među njima je bilo izvanrednih propovjednika. Jedan od njih bio je Zvonar (prezimenom) i jednom slušajući njegovu propovijed i gledajući ga raširenih ruku za propovjedaonicom kako pobija tadašnje materijalističke teze o nepostojanju Boga, o postajanju živog iz neživog, o besmrtnosti ljudske duše; u sebi sam odlučio da i ja postanem propovjednikom koji će govoriti Istinu. S tom sam klicom otišao u Srijem. Ona se tamo, izložena drugoj nauci koja se trsila da bude dobro argumentirana, pomalo možda i gasila. Jednog dana je svećenik u Šarengradu na misi javio da se otvorila franjevačka gimnazija u Zagrebu, jer je naša varaždinska franjevačka gimnazija bila nacionalizirana i oteta. Baš sam bio predao molbu za učiteljsku školu u Osijeku. Tada sam se sjetio svoje želje da budem propovjednik. Otišao sam u Zagreb i tako se moj život nastavio putem kojim sam poželio ići kad mi je bilo osam, deset godina.

Tada je bilo osobito teško u vojsci vjernicima, a itekako budućim svećenicima i redovnicima. Kako je izgledao Vaš vojnički život u Jugoslavenskoj narodnoj armiji?

Nažalost, pratila me stvarnost da sam sa Širokog Brijega. U Srijemu su nas smatrali kolonistima, onima koji su suodgovorni za ubojstvo fratara, a drugi su nas, pak smatrali sklonima širokobriješkom habitu. Bio je to neprestani izvor problema i poteškoća. Kad sam tražio da me prime u fratre pomalo su u šali kazali. "Pa, što ćeš ti u fratrima, pa vi ste u Širokom Brijegu poubijali naše fratre!?" Naime, učinile su to dalmatinske brigade, a među njima je, nažalost, bilo i Hercegovaca. Kad sam došao u vojsku odmah sam dobio pečat ustaše, koji je još k tome otišao u "popovsku gimnaziju". Teško se bilo braniti. Nosiš taj pečat za koji znaš da nije istinit, ali kako i kome dokazati?! Nisam to niti pokušavao. Taj biljeg u duši te čini ponosnim, a s druge strane živiš kao gubavac među ljudima, osobito primitivnima koji su vjerovali da je to apsolutna istina.

Već sam bio na drugoj godini studija teologije kad sam pozvan u vojsku. Vojni sam rok najprije služio u Ohridu, potom sam prebačen u Peć na Kosovu. Služio sam pune dvije godine. Upravo u toj Peći, gdje smo bili "nezgodno" tretirani, dobio sam reumatsku groznicu, upalu zglobova i obolio sam na srce. Bili su oštećeni srčani zalisci. Tada se to nije niti znalo liječiti kako treba. Tako sam gazio do kraja vojnog roka zapravo bolestan. Vratio sam se u Zagreb, nastavio studij i odlazio na liječničke preglede. Tada se o operacijama srca nije gotovo ništa znalo. Počele su se obavljati u Americi, a od Europe prvo u Švicarskoj. Tek kad sam otišao na studij u Švicarsku saznao sam da mi ima pomoći.

Kako je uopće nastala zajednica Kažotić i kako ona djeluje u župi na Kajzerici?

Ta je zajednica odobrena od kardinala Kuharića 1986. godine, a obznanjenje smo slavili 1987. godine, na 20. godišnjicu slavlja moje operacije srca. Kako sam bio operiran na srcu u Švicarskoj postao sam prijateljem s vrhunskim liječnicima, velikim ljudima u struci, ali i velikim humanistima. Kroz 20 godina svoga rada

između ostalog sam stotinjak ljudi odveo na preglede ili operacije u Švicarsku. U toj brizi pomagali su mi plemeniti ljudi, muško, žensko, staro, mlado. Došao sam do spoznaje da bi trebala postojati zajednica plemenitih ljudi koji bi istinski živjeli kršćanstvo po načelima Jakovljeve "Vjera bez djela je mrtva!" i posljednjeg suda iz Mateja "Što god si učinio najmanjem od moje braće, meni si učinio."

Tražio sam ljude koji neće zanemariti obitelj, studij, roditelje, a koji će naći vrijeme da pomognu drugima. Za takvu sam zajednicu podnio kanonskopравни zahtjev kardinalu Kuhariću. Zajednica ima obilježje ženske prisutnosti, jer žena ima više samilosti prema bolesnom čovjeku. Vezani smo sa stotinjak bolesnika kao prijatelji i pomagači. Primjerice, gospođa koja je otišla na operaciju srca rodila je potom dva sina i obojica postadoše svećenicima. Male djece bilo je dosta na pregledima i operacijama u Švicarskoj, a zdravstveno osiguranje nije svakome namirivalo trošak. Kad bi moj liječnik vidio dijete kazao je da mu se mora pomoći. Tako je mnogo djece besplatno operirao. Ti moji prijatelji i znanci koje sam upisao u Zajednicu Kažotić brinuli su se o djetetu kad bi došlo u Švicarsku i za tamošnjeg boravka. U prvo vrijeme se zajednica bavila srčanim bolesnicima, a kasnije sam susreo druge

bolesnike koji su me dirnuli. Bili su to oboljeli od multiple skleroze. To je neizmerno teška bolest. Osnovali smo civilinu Udrugu bolesnika oboljelih od multiple skleroze grada Zagreba. Udruga sada ima 250 članova, dijelili smo ured, crkvicu, susrećemo se svaki mjesec, izborili smo se na popust za vožnju tramvajem, televizijsku pretplatu... Održali smo misu za one koji žele, a koji nisu vjernici također su dobrodošli. Slavili smo božićne i uskrsne susrete. Kad ljudi mogu razgovarati o svojim teškoćama već im je lakše. U svemu tome najaktivnije sudjeluju članovi Zajednice Kažotić.

Vaše Vas je srce odvelo u Švicarsku ne samo na studij nego i na izlječenje.

To je koincidencija. Iako sam odmalena srcem znao da Bog jest, bio samo gonjen i željom da to razumom dokažem. Vjera naša je vjera Isusa Krista koju nam je On objavio. Postoji i naravni pristup vjeri gdje se razumski, na filozofski način, dokazuje njegovo postojanje i opravdanje svih drugih istina vjere. Tome sam hlepio. Teško je tada bilo dobiti vizu da se ide van, pedagogiju sam uvijek volio i kao student. I kao đakona određivali su me da budem zamjenikom, pomoćnikom odgojitelja. Tako sam te dvije struke spojio na međunarodnom državnom sveučilištu u Fribourgu. Završio sam filozofiju i pedagogiju poslije teološkog studija. Nažalost, posve sam malo predavao filozofiju, kratko sam se bavio i odgojem. Samo tri godine, jer nastala je praznina i potreba da sudjelujem u gradnji sigetske crkve. Zorislav Lajoš, koji je pokrenuo i Glas Koncila i novi prijevod Biblije, tragično je preminuo, pa sam ja preuzeo njegove obveze oko gradnje.

Neki su tvrdili da Novom Zagrebu ne treba crkva, kao što su u Poljskoj, nasreću bezuspješno, olovnih godina pokušali sagraditi novi grad bez crkve. Kakvi su bili otpori u početku?

Zamisao je bila: novi grad – bez crkve. Ideologija je ovako govorila: već smo skoro trideset godina na vlasti, mnogi su svećenici u zatvoru. Njima su govorili da “nema više niti popova... Nitko više ne vjeruje”... Ideolozi su željeli svoj uspjeh potvrditi time da sami ljudi kažu kako Novom Zagrebu ne treba crkve. Naša je Hrvatska franjevačka provincija Svetoga Ćirila i Metoda imala gradilište na mjestu gdje je danas neboder Zagrepčanka na Savskoj cesti i tu je bila projektirana crkva Svetoga Pavla koju je zamislio Plečnik, slovenski arhitekt. No, 1938. godine je već počinjao rat i nismo niti počeli graditi tu crkvu. Stepinac je tada osnovao u Novom Zagrebu Župu Marije Pomoćnice, a sve južno od današnje Ulice grada Vukovara bio je Novi Zagreb, u župi Svete Obitelji i na Knežiji su djelovali Salezijanci. Dalje nije bilo naselja prema i preko Save. Godine 1965. situacija se počela pomicati. Država je uspostavila kontakte s Vatikanom, Franjo Šeper je bio nadbiskupom, potom prefektom Kongregacije za nauk vjere u Rimu. Znali smo da nam zemljište neće vratiti, ali smo čuvali dokumente o vlasništvu. Tada je Šeper već bio u Rimu. Počeli smo tražiti dozvolu za novi Novi Zagreb koji je prešao preko Save. Tada je osvanuo i Velesajam, u vrijeme gradonačelnika Većeslava Holjevca.

U to su vrijeme u gradskoj Skupštini bile dvije skupine ljudi koji su imali i dvije arhitektonske vizije grada. Jedna projugoslavenska, druga prohrvatska. Prvi su se zalagali da Zagreb bude prolaznica između Ljubljane i Beograda. Tako da grad nema svoju prirodnu kralježnicu. Prava kralježnica Zagreba je ova: Sljeme, Katedrala, Kolodvor, Koncertna dvorana Lisinski i dalje preko Save prema jugu, prirodno prema moru. Oni koji su zastupali stajalište da Zagreb nema kao takav što tražiti u Jugoslaviji, mislili su da i urbanistički mora izgledati kao jedna prolaznica i tako bi se dobilo neproporcionalno tijelo koje bi imalo glavu

na Sljemeni, a kralježnicu polovičnu, a ruke mu se pružaju prema Ljubljani i Beogradu. Tu se vidi Holjevčeva veličina i zrelost druge skupine ljudi uz njega koji su imali i znanje i predviđanje da će se Zagreb ipak razvijati u svojoj naravnoj liniji, da ima svoju kralježnicu kako mu priroda dodjeljuje. Svi su oni znali da će se Zagreb razvijati preko Save, prema moru. Kad smo tražili da nam se dodijeli teren preko Save, mnogima je to bilo smiješno. Što ćeš u kukuruzima!? No, dalekovidniji ljudi su imali pravo. Novi Zagreb danas broji više od 150 tisuća stanovnika.

Osnovali ste u ratno vrijeme prvi molitvenu postaju u Hrvata: Radio Mariju! Znamo da su mediji oruđe (i oružje!) vladanja i upravljanja društvom i državom, pa Vam zacijelo nije bilo lako.

Radio Marija je prvi vjerski radio u povijesti Hrvata i Crkve u Hrvata. Ideja je potekla iz Italije. Za nju se oduševio pater Smiljan Kožul koji je studirao u Rimu, i učinio gotovo glavni dio posla. No, konkretno i konačno ostvarenje je stjecajem okolnosti spalo na moju osobu i na prostore na koje sam kao župnik imao ingerenciju. Naime, Radio Marija čak je u crkvenim krugovima bila diskutabilna, pa je jasno da

ju je bilo tko teško primao u svoje crkvene prostore. U državnim tijelima u kojima su se dodjeljivale frekvencije također nije još bilo sve zakonski dorađeno, a sa strane tadašnje uprave Radio Marije možda nije bilo sve najsretnije prezentirano. Tada je došao iz Italije šef svjetske Udruge Radio Marije Emanuele Ferrari koja djeluje u dvadesetak zemalja. Molio me da budem predsjednikom Udruge Radio Marije i da vodim pregovore s državnim vlastima. Ranije su postojali Prijatelji Radio Marije. Postavilo se i pitanje glavnog i odgovornog urednika. Molili su da to budem ja, iako istini za volju, tim se poslom nikad nisam bavio. Malo sam samo na sveučilištu slušao žurnalistiku, ali to ni izdaleka nije bilo dostatno. Prihvatio sam to iz ljubavi i bio sretan da se to začelo u našoj župi na Kajzerici koju je posjetio 1994. godine Papa. Ciljali smo da Radio proradi za njegov dolazak, ali to nije išlo. Drugi razlog mog zalaganja i oduševljenja jest ono što sam vidio u Italiji i čuo o njezinim počecima. To je Radio koji će preko kompetentnih ljudi propovijedati zdrav kršćanski nauk.

Kažotić je za mene jedan od naših najvećih ljudi iz crkvene i domovinske povijesti. Kažotić je bio u Europi već 1303. To je bio prvorazredni intelektualac, prvi teolog svoga vremena, borac protiv krivovjerja, praznovjerja, čaranja, gatanja, o tome su

njegovi prvi teološki spisi. Moja ideja nositeljica je bila: osnujmo radio koji će upravo u tom duhu djelovati. Ujedno Kažotićevo načelo je da se pravi vjernik, biskup, svećenik mora za čovjeka brinuti u njegovoj cjelovitosti: za tijelo, dušu i duh. To je bilo nešto što me oduševilo. Nikad nisam ništa napravio sam, uvijek sam bio okružen vrijednim i sposobnim ljudima. Arhitekt koji je radio interijer naše crkve u Sigetu, pokojni inženjer Petar Ružević, iz malog je prostora uspio napraviti studio,

režiju, i tako je Radio Marija proradila i pet godina radila. Potom se našlo drugo, komotnije i ljepše mjesto na Jordanovcu. Želio sam da bi narod bio što prosvjetljeniji. Kako je moje zdravlje bilo sve lošije, odmah sam se po dobivanju frekvencije zahvalio na dužnosti predsjednika Udruge Radio Marije, a malo kasnije i na dužnosti glavnog i odgovornog urednika radijske postaje Radio Marija. Udruga je za svog predsjednika izabrala gosp. Ivicu Relkovića, koji je kasnije od crkvenih vlasti dobio mandat da bude i vršiteljem dužnosti glavnog i odgovornog urednika radijske postaje Radio Marija.

Dobili ste zadatak sa škrabicom po svijetu skupljati novac za crkvu. Tko je davao? Oni koji su imali ili oni koji nisu imali?

Odgovarajući na ovo pitanje upućeno meni osobno želim upozoriti da govorim samo o svom malom udjelu u gradnji crkve. Crkvu Svetoga Križa u Sigetu gradila je Hrvatska franjevačka

provincija Svetoga Ćirila i Metoda uza sudjelovanje sve braće i uz pomoć svih vjernika u Zagrebu, i diljem svijeta. Na jednoj crkvi stoji natpis: "Ovu crkvu su sagradila obećanja bogatih i darovi siromašnih!" Gotovo na svaku se crkvu može staviti sličan natpis. Ljudi koji uistinu imaju puno novaca u početku puno obećavaju, a svaka je crkva sagrađena od sitnog, malog milodara. Živio sam u osobitom razdoblju i nacionalne i crkvene povijesti. Kad sam dobio dužnost pošao sam u Široki Brijeg pitatiiskusne fratre kako su gradili širokobriješko zdanje, nepojmljivo u ono vrijeme. Onda su mi oni kazali da je to neizmjereno težak posao. Možeš dospjeti u zatvor, u ludnicu, u bolnicu... Svašta ti se može dogoditi. Posebno je delikatan odnos prema novcu. Potrebne su dozvole svih crkvenih vlasti da možeš poći svijetom i skupljati milodare za gradnju. Vladalo je tada mišljenje, posebno u Europi, da ne treba velikih crkava, već treba graditi male crkve. Zajednica me odredila da pođem u Pariz, jer sam znao i taj jezik. Tamošnji provincijal me upozorio da nikome ne govorim kakvu veliku crkvu kanimo graditi. Dao mi je novaca da se vratim u Švicarsku, jer "mi sad gradimo male crkve". Došao sam u Švicarsku gdje su neki moji profesori postali biskupima, gdje je bilo strašno teško dobiti dozvole da se u određenoj župi propovijeda, traži milostinja, da se piše pismo župnicima.

Ne samo da je trebala dozvola od svakog mjesnog biskupa nego i od predsjednika biskupske konferencije dotične zemlje. Puno sam vremena i rada uložio u sve to, no ipak sam sve to pribavio. Kod Nijemaca je bilo slično. Gdje god sam došao naišao sam na nerazumijevanje. Kardinal Wolk u Mainzu je nekako razumio i shvatio cijelu situaciju. Vidio je preporuke i

on je prvi od njemačkih biskupa dao dozvolu da pitam župnike i da propovijedam i skupljam novac za sigetsku crkvu. Od njega sam dobio i dozvolu da uopće smijem pisati "prosjačka pisma" župnicima! U Europi sam ispisao otprilike 300 tisuća pisama, propovijedah po Švicarskoj, Njemačkoj, Belgiji... Gdje god se moglo predmijevati da će me jedna župna zajednica razumjeti i shvatiti išao sam. Otvoren je posebnom dozvolom i račun na koji su milodari slani. Morao sam svakoj biskupiji pojedinačno, i biskupskoj konferenciji u Njemačkoj i u Švicarskoj, slati izvještaje o tome koliko sam novca prikupio od jednogodišnje dozvole i propovijedanja. U Americi sam poslao 16 tisuća pisama našim ljudima i dobio sam 511 odgovora. Naši ljudi su često slali na stari način u indigu i po jedan dolar i na svako od tih pisama osobno sam odgovorio i zahvalio.

Nekad me više stajalo pismo zamolbe i potom pismo zahvale, no što sam time pribavio. No, naši su ljudi ipak bili darežljiviji od Amerikanaca. Njima sam poslao 3012 pisama, a dobio sam samo 11 odgovora i od toga – da kardinal iz Philadelphije nije poslao tisuću dolara – bio bih dobio petstotinjak dolara. S tim sam velikim darom platio poštarinu. Naporan je to bio posao. Teško je isporučiti

ruku na prošnju. Uz nadnaravni motiv u meni je proradio i onaj prirodni inat. Što su više govorili da neće biti crkve, to sam ja žešće želio da se ona sagradi. Govorili su mi: "Pa što ćeš cijeli život utući u cigle?" Nije to bio samo rad s novcima i ciglama, već i kontakt u zahvalnošću sa svakim čovjekom. E, pa nek ostane u Zagrebu znak da je tu bilo kršćana. Nije slučajno upravo naš zvonik sagrađen u znaku križa! Kad smo 1971. godine počeli graditi, doslovce su ljudi došli s ćekićima i dlijetima i počeli rušiti male temelje barake. Kad se više nije moglo zabraniti gradnju crkve bilo je puno nastojanja da se ona ipak zaustavi. Skidani su predsjednici mjesnih zajednica zato što se nisu uspjeli suprostaviti gradnji. Šaljivo je to i tragično! Bio sam na jednom sastanku u civilu, nisu znali tko sam. Slušam njihove rasprave. Napadoše onoga koji je trebao gore isposlovati zabranu gradnje crkve. Kad su vidjeli da se to ne može, da su „Tito i Vatikan iza toga“, počeli su razmišljati kako će Novi Zagreb tako urbanistički urediti da oni koji stižu sa zračne luke prvo što ugledaju kad uđu u jedan socijalistički grad ne bude crkva. Ispalo je drukčije!

Doživjeli ste dva rata, cijeli ste se život susretali s ljudima koji su rušili ono što ste gradili, ali bili ste okruženi i onima koji su zajedno s Vama gradili. Kako sada sagledavate svoju drugu polovicu 20. stoljeća kao svećenik i čovjek?

Prvo ću govoriti kao čovjek jer to mi je strašno važno, jer bez ljudstva nema niti svećenika, niti liječnika, ničega nema. Najstarije sveučilište u Europi je Salamanka u Španjolskoj. Tamo stoji uklesano: "Što ti narav nije dala Salamanka ti neće dati!" Ako nisi po naravi čovjek ništa ti ne vrijedi. Nikada ne mogu biti dovoljno zahvalan svojim roditeljima, djedovima i bakama što su me rodili zdrava! Izišao sam iz takve sredine koja je znala podnijeti i prvi i drugi svjetski rat. Otac nam je imao veliko imanje, jer je bio jedina, djed mi je u prvom svjetskom ratu poginuo i tako smo prodavali u Hercegovini i kupovali u Srijemu. U Šaregradu su mi rođena još dvojica drage i najmlađe braće. Tako nas bi osmero. Godine 1991. moje su opet prognali. Vratili su se – ne svi – i sad su u lloku. Imaju dosta, iako su dvaput bili protjerani. Ipak, nikada nitko u našoj obitelji nije prokleo niti Boga niti "sudbinu". Nekom snagom smo to nosili. Naša majka, sada joj je 92 godine, bistra je u glavi kao djevojka. Kad nam je svećenik, kad joj je muž umro, najstariji brat preminuo, nikada naša MAJKA nije proklela niti Boga niti ikoga, već je govorila ovako: "Dico moja, recite uvijek Bog da, Bog uzeja". Zahvalan sam na onome što su mi dali i prenijeli preci.

Na drugi dio pitanja odgovorio bih ovako: Ako nisi spreman da ti netko za učinjeno dobro uzvrati zlom, onda nemoj činiti

Fra Nedjeljkov posljednji javni nastup na Cvjetnicu 5. travnja 2009. u prigodi otkrivanja spomenika bl. Augustinu Kažotiću pred crkvom na Kajzerici

dobro. Ako želiš činiti dobro budi spreman da će ti se vratiti zlim. Ima iznimaka. Dobro se i ne smije činiti iz interesa, ne smiješ imati računicu. Što činiš iz interesa s računicom i nije dobro djelo. Život treba odživjeti pošteno, čestito i ako na kraju uzmogneš sa Svetim Pavlom reći: "Dobar sam boj bojevao, trku završio, vjeru sačuvao, pripravljen mi je vijenac na nebesima" to će biti divno. Umirao sam dva puta. Lipo je ić gore, teško se vraćat nazad. Zašto je smrt teška? Zato što je i rođenje teško, puca opna. I mater boli kad rađa i dijete boli kad dođe na ovaj svijet. Kad umrem puknut će druga opna. Raspada se ovozemni dom boravka, a čovjekova besmrtna duša nastavlja živjeti drugim oblikom bitka: životom nepojmljivim, životom vječnim.

Dobro reče grčki filozof: Kad smrt ne bi bila ROĐENJE za jedan NOVI ŽIVOT ona ne bi bila tako bolna. Nije bolna za one koji odlaze, nego za one koji ostaju. Tajna, tajna ... Sve je tajna ... a OTAJSTVO je više od tajne. U otajstvu smrti i uskrsnuća Isusova sagledavao sam i sagledavam i kao vjernik i kao svećenik smisao ljudskog postojanja.

Razgovor s fra Nedjeljkom Dominikom Sliškovićem
s dopuštenjem župnika fra Roberta Perišića prenesen s web stranice zupa-svkriz.hr